

**План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
у Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №30 Черкаської міської
ради Черкаської області
у 2020-2021 н.р.**

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальний
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу			
1.	Підготовка наказу «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти»	Останній тиждень серпня	Директор
2.	Підготовка наказу «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в закладі освіти»	Перший тиждень вересня	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
3.	Обговорення та прийняття правил поведінки в групах/класах, оформлення правил	Вересень	Класні керівники, старости класів (8–11 класи)
4.	Організація механізмів звернення та встановлення інформаційних скриньок для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Вересень	Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники
5.	Створення (або оновлення) розділу про профілактику булінгу (цькування) і розміщення нормативних документів на сайті закладу освіти	Вересень	Відповідальний за роботу сайту школи
6.	Підготовка брошури з нормативними документами з профілактики булінгу (цькування) в освітньому середовищі для педагогів	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
7.	Підготовка методичних рекомендацій для педагогів: <ul style="list-style-type: none">• з вивчення учнівського колективу;• з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу(цькування)
8.	Оформлення тематичного стенду	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та

			протидії булінгу (цькування)
9.	Підготовка тематичних буклетів за участю старшокласників	Листопад	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
10.	Перевірка інформаційної доступності правил поведінки та нормативних документів з профілактики булінгу (цькування)	Листопад	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
11.	Інформаційна акція для старшокласників	Грудень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
12.	Виступ на загальношкільних батьківських зборах з профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	Лютий	Директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
Робота з вчителями та іншими працівниками закладу освіти			
13.	Проведення навчальних семінарів для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) та заходів реагування.	Осінні канікули	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
14.	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом	Листопад	Директор Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
15.	Тренінг для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти	Зимові канікули	Практичний психолог, соціальний педагог
16.	Співбесіда з класними керівниками за результатами діагностики класного колективу	За результатами кожної чверті	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)

			Практичний психолог, соціальний педагог
17.	Консультування класних керівників психологом, соціальним педагогом з проблемних ситуацій.	Впродовж навчального року	Практичний психолог, соціальний педагог
Робота з учнями			
18.	Проведення тренінгів для старшокласників з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	Впродовж року	Психолог
19.	Імітаційна гра для молодших школярів (1-4-й класи) «Якщо тебе ображають»	Жовтень	Класні керівники
20.	Тиждень толерантності	Листопад	ШАСУ
21.	Імітаційна гра для учнів середніх і старших класів «Розкажи про насильство»	Грудень	ШАСУ, класні керівники
22.	Конкурс плакатів проти насильства	Березень	Педагоги-організатори
Робота з батьками			
23.	Тематичні загальношкільні батьківські збори	Жовтень	Директор
24.	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
25.	Тематичні батьківські збори в класах	Грудень	Класні керівники
26.	Проведення консультацій психолога з питань взаємин батьків з дітьми	Впродовж року	Психолог, класні керівники
Моніторинг освітнього середовища закладу освіти			
27.	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	2 рази на рік	Адміністрація школи, колектив закладу
28.	Анонімне анкетування учнів 5-11-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі	Грудень	Психолог

29.	Діагностика стосунків у закладі освіти. Анкетування учнів та вчителів.	Лютий	Психолог, соціальний педагог
30.	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти	Щомісяця	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
31.	Підготовка звіту про виконання заходів про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	Травень-червень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)

ПОРЯДОК подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)».

2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу(цькування).

3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.

4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.

5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар друкарка, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.

5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.
3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення матеріали сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у томі числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.

2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

ПОРЯДОК **реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі**

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.
3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

"Стаття 173. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".